

Ukradl jsem 492 000 euro těm, kteří nás nejvíce okrádají, abych je veřejně odsoudil a položil základy alternativní společnosti.

Autor: Enric Duran

Píši tyto řádky, abych oznámil, že jsem prostřednictvím osmašedesáti půjček od devětatřiceti bank vyvlastnil 492 000 euro. Započteme-li i úroky z prodlení, převyšuje v současné době dluh, který nemíním zaplatit, půl milionu eur.

Šlo o akt osobní neposlušnosti vůči bankám, který jsem vykonal, abych veřejně odsoudil bankovní systém a použil peníze na podporu iniciativ upozorňujících na krizi, do níž se řítíme, a usilujících o vytvoření alternativní společnosti. Jedná se o zcela nenásilný akt občanské neposlušnosti, který směřuje přímo na komoru zlořádu dnešní doby. Jestliže naší společnosti vládnou finanční spotřeba a spekulace, co by mohlo být příhodnější než okrást ty, kteří okrádají nás, a rozdělit peníze skupinám, které se proti tomuto stavu vymezují a vytvářejí k němu alternativy? Jak se mi povedlo získat takovou sumu peněz bez nemovitostí i bankovních záruk?

Po určité době věnované průzkumu a přípravám jsem se na jaře 2006 rozhodl pro následující postup: přiměl jsem různé banky, spořitelny a úvěrové společnosti uvěřit, že se chystám nakoupit nové vybavení do svého bytu nebo si koupit nové auto. V některých případech jsem k tomu využil společnost vytvořenou právě s cílem ospravedlnit některé investice, jako třeba nákup audiovizuálních materiálů pro produkční společnost.

Výhodou žádosti o půjčku skrze společnost je fakt, že její dluhy – i když jste jediným podílníkem – nejsou registrovány ve vaší osobní dlužní historii, takže si můžete stále půjčovat, aniž by si vás všiml CIRBE (španělská obdoba Bankovního registru klientských informací, informační systém provozovaný Španělskou centrální bankou). CIRBE se dá obejít i dalšími způsoby, které rád vysvětlím komukoliv, kdo by se chtěl pustit do něčeho podobného jako já.

O půjčky jsem žádal bez záruk třetích osob i bez zástavy, jen proti podpisu a vymyšlenému lukrativnímu povolání, které je přesvědčilo, že na splacení úvěru vydělávám víc než dost. Klíčová je skutečnost, že banky si nemají možnost ověřit, jestli je předložená výplatní páska skutečná či nikoliv – pokud tedy společnost a daný člověk skutečně existují.

Musel jsem také předložit nějaké pravé výpisy z účtu, které jsem získal přesunem peněz z účtů společnosti na konta osobní prostřednictvím výplat, abych mohl vykázat nějaké osobní vklady, kterým banky ochotně uvěřily. Někde po mě chtěli také pracovní smlouvu, daňové příznání nebo minulá zaměstnání. Chtěli vidět daňové dokumenty mých společností – čtvrtletní výkazy DPH, v případě, že tyto výkazy byly starší než rok pak i daňové příznání z příjmu právnických osob.

Všechno se dá snadno obstarat: někdy podle skutečnosti, jindy pomocí tiskárny, kopírky, nůžek a izolepy. Párkrát jsem si musel koupit auto, na jehož koupi jsem žádal půjčku, a než jsem přestal splácet, musel jsem všechno prodat, aby nemohli nic zabavit a my měli víc prostředků pro naši věc.

Může se to jevit překvapivě: tak snadno získat v čase ekonomické krize od bank 492 tisíc euro bez záruky. Ukazuje to, že bankovní sektor podporuje zadlužování rodin, bez ohledu na riziko i zdravý rozum.

Závěrem chci ještě zmínit něco, co nám pomůže lépe pochopit možnosti a příležitosti pro tento typ akce: banky potřebují přidělovat půjčky, jelikož představují jejich hlavní zdroj příjmů, a – jak bylo vysvětleno v předchozím článku – finanční systém potřebuje rozšiřovat objem půjček, aby z nich vytvořil ještě více peněz. Toto kolo se nezastaví, dokud systém dýchá. Coby jednotlivci – než abychom ho dále pomáhali roztáčet žádostmi o půjčky na produkci nebo spotřebu – máme příležitost i zodpovědnost to systému ztížit a přesvědčit jej, že chceme půjčky, aby si myslel, že naším prostřednictvím vygeneruje další peníze. Když pak půjčky nesplatíme, zmizí peníze vypůjčené i ty vytvořené z ničeho z jistiny, kterou jsme se zavázali splatit. Systém funguje na bázi důvěry, takže rozšiřováním nedůvěry podobnými akcemi s ním můžeme skoncovat (nebo ho i zničit?)!

Proč právě takováto akce?

Tato krize, popsaná v předcházejícím článku, se dala předpokládat, zejména její energetický rozměr. Před třemi lety jsem slyšel teorie o **rovném zlomu** a napadlo mě, že až krize propukne, měli bychom na ni být připraveni. Mohla by se totiž stát příležitostí ke změně společnosti, kterou je třeba plně využít. Kdybychom se na ni ovšem nepřipravili, budoucnost

by mohla nabýt ještě horších obrysů než současnost, s tím jak by nás nouzové řízení ekonomických a politických elit mohlo přivést na úplně nové cesty k fašismu.

Když dnes mluvíme o proměně společnosti, často narážíme na problém obtížného vymezení hlavních nepřátel. Jak jsme ukázali v článku o finančním systému, **pracují zde skryté temné mechanismy, které vkládají kontrolu nad procesem vytváření peněz do rukou menšiny**, a tak celý systém funguje v souladu s jejich zájmy. **Odhalit totožnost této menšiny skryté uvnitř bankovního systému, který nás žene k ekologické katastrofě, považuji za klíčový úkol**, a i proto jsem rozhodl uskutečnit svou akci a vyjavit ji veřejnosti.

Dalším přesvědčivým důvodem pro mě byla příležitost posílit sociální hnutí, aby byla lépe připravena čelit krizi a mohla vyzkoušet některé alternativy, z nichž se po propuknutí krize mohou stát příklady schůdného způsobu života. Usoudil jsem, že budeme potřebovat víc peněz, než bychom mohli získat běžnými prostředky, protože podle mých zkušeností ze sociálních hnutí byla vždy jednou z hlavních překážek zásadních projektů nedostatečná ekonomická kapacita k rozběhnutí strategických projektů, které musí být připravené ke spuštění v příhodný čas a s dostatečnou rezervou, a udržovat je ve stavu připravenosti tak dlouho, jak bude třeba.

Dnes existují právě se čerstvě z praxe rodící společenské alternativy bez pevně určených řídicích idejí. Zním spoustu iniciativ, od autonomních po samosprávné, které začínají praktikovat nové způsoby života coby alternativu k současnému kapitalistickému systému. **Jedná se o jasné a odhodlané snahy vytvořit prostřednictvím koordinace a organizace společné sítě a začít uvádět do praxe odlišné modely fungování společnosti.** Cesta byla otevřena – nyní se po ní musíme vydat a sílit.

Kde jsou peníze?

Po zaplacení provizí, úroků, notářů, daní a nejrůznějších poplatků spojených s akcí, ale ne přímo s hnutími za sociální změnu, mi zbylo asi 360 tisíc euro, které mimo jiné zaplatily za publikaci, již držíte v rukou. Kromě toho putovaly peníze na různé iniciativy zaměřené na zvyšování povědomí o krizi systému (energetické, potravinové, ekonomické...) a především na podporu širšího sociálního hnutí prosazujícího odlišný způsob života s ambicemi časem nahradit kapitalistický model.

Nebudu v tomto dokumentu zacházet do podrobností, jelikož by to mohlo způsobit problémy projektům, které dostaly bez vlastní zodpovědnosti peníze, ale doufám, že ti, s nimiž jsem v poslední době trávil čas, zajistí, aby se větší množství lidí dozvědělo, kam peníze putovaly, a že to bylo se zřetelem k tomuto jedinému cíli.

Výzva k akci

Především se však toto prohlášení má stát výzvou pro každého, aby se zamyslel nad tím, co je schopen a ochoten udělat pro nápravu změnitelných, ale i zdánlivě

DĚLSKÝ POTÁPĚČ

nezměnitelných věcí...

Když se povedlo provést tuto akci finanční neposlušnosti – při níž jsem riskoval svou svobodu, abych ukázal zranitelnost ekonomického systému a získal tento objem prostředků na vytváření alternativ – mně, možná se najdou i další, kteří dokáží něco podobného – budou-li si dost věřit; pokud se osvobodí od falešných obav, kterými nás úmyslně plní systém a pokud upřímně uvěří, že stav věcí můžeme napravit jedině skrz lid, odzdola.

S přihlédnutím k stylu akce, kterou jsem podnikl já, i vlastnímu osobnímu a ekonomickému kontextu, si někteří lidé možná uvědomí, že i oni dokážou udělat jisté věci:

* Nájemníci, kteří musí snášet neustálé zvyšování nákladů (zpravidla spojené s růstem cen) se mohou spojit a vyhlásit nájemní stávkou, jako byla ta z let 1930-31; jsem si jistý, že někteří lidé už o tom přinejmenším přemýšlejí.

* Jestliže splácíte ještě poměrně čerstvou hypotéku a čeká vás ještě spousta let v práci, kterou nesnášíte, možná byste mohli hypotéku přestat splácet a svůj byt obývat „načerno.“ Pustíte-li se do toho sami, asi budete mít problém (ale ne větší, než máte teď, a co víc: můžete začít trávit svůj čas něčím, co máte rádi a co souzní s vaším smýšlením a směřováním), jestliže se ale stejně rozhodne mnoho organizovaných lidí zároveň, budou mít problém banky...

* Jestliže vám nechybí odhodlání a chcete se podílet na činnosti sociálních hnutí, teď už víte o možnost vzít si půjčky, nesplácet je, a tak zároveň financovat boj i házet klacky pod nohy finančnímu systému. Dá se dělat i bez rizika trestního stíhání, musíte to však učinit v menším měřítku (ve srovnání se mnou) a o své činnosti se nešířit. S tímto vám můžu pomoci, chacha.

* Pokud směřujete k životu bez bankovního konta kvůli soudem uloženému peněžnímu trestu (je to dnes velice běžné), který nemíníte zaplatit, proč si nejprve nevzít něco peněz od bank, dokud ještě máte nějaké běžné účty?

* Tyto a další možnosti aktů odporu, na něž ve své představitosti přijdete, z vás nevyhnutelně udělají delikventa (alespoň dokud tento krizí sužovaný systém přetrvává...), takže bych doporučoval popřemýšlet o odlišném způsobu života, bez běžného účtu i nemovitého majetku.

* Jestliže nemůžete nebo nechcete provést žádný z popsaných činů, najdou se i dva snazší další kroky, které každý může a musí co nejdříve podniknout: nepůjčovat si peníze a vybrat všechny peníze ze svého konta.

Splácením půjček, účtů z kreditních karet i běžných účtů se stáváme spolupachateli bank - srdce kapitalistického systému, který po celém světě rozšiřuje destrukci, chudobu a celoživotní otroctví.

Nadobro vybilít vlastní účet snadno zvládne úplně každý – stačí si trochu zorganizovat platby

DÉLSKÝ POTÁPĚČ

a příjmy.

Jestliže se k vám tato výzva k akci dostává příliš pozdě, protože už máte dluhy, které jste nedokázali splácet a nacházíte se tak na bankovních seznamech dlužníků... proč se se mnou nespojíte a nezaložíme spolek delikventů? Na těchto seznamech se octlo víc lidí než na seznamech lidí bez práce... a život bez běžného účtu je uměním, které si zaslouží pěstovat a sdílet!

Na co se teď chystám?

V čase vzniku tohoto veřejného prohlášení proti mně dosud nebylo vzneseno trestní obvinění, což ukazuje, že se mi povedlo provést akci bez nějaké řídicí síly v pozadí nebo vzbuzení podezření policie.

Podle španělského právního řádu (když odhlédneme od etického rozměru věci) bych měl být vzhledem k tomuto přiznání obviněn z rozsáhlé zpronevěry (více než 50 tisíc euro) a nesplácení (podvodná insolvence jako trestný čin). První obvinění s sebou nese trestní sazbu 2-6 let odnětí svobody, druhé 1-3 let.

Proto jsem se rozhodl veřejně označit tento čin za občanskou neposlušnost, aby si všichni uvědomili možnosti k akci a abych zpochybnil samotné kořeny finančního systému namísto mlčení a skrývání, což by mi doporučil každý, kdo myslí v první řadě na svou pověst.

Jelikož se ale za své činy bez vyhýbání stavím, chápu je jako morálně a politicky ospravedlnitelné a popírám legitimitu soudního systému, který se mě chystá soudit (jelikož je součástí zcela nedemokratického politického systému a závisí na právě těch ekonomických mechanismech a představitelích, proti nimž směřovala má akce), rozhodl jsem se spojit toto veřejné vysvětlení se svým fyzickým odchodem do ilegality. Tak se vyhnu možnému omezení svobody, které by mi zabránilo v další otevřené obraně a vysvětlování těchto skutečností. Pomocí virtuálního zapojení zůstanu aktivní v katalánských sociálních hnutích, přestože fyzicky musím být v jiné části světa, kde se ovšem také mohu podílet na vedení sociálních bojů.

Do budoucna si vyhrazuji právo objevit se zpátky v Katalánsku, bude-li tamní občanská společnost připravena bránit svobodu lidí, kteří se otevřeně postaví našim politickým a ekonomickým elitám.

Stanu-li před soudem, o své vůli nebo proti ní, přijmu jediný verdikt: nevinný, jako uznání toho, že **mé činy nejsou pro své etické opodstatnění zločinem, ale solidárním gestem proti elitám, které naší společnosti škodí podstatně víc než činy konané ve prospěch obecného blaha**. Jinak však nehodlám vyjednávat o snížení či zmírnění trestu, ani nehodlám zaplatit pokutu nebo dohodnout splátkový kalendář. Jestliže pošlou někoho jako já za mříže, všichni uvidí, že se stát nedokáže vymanit zpod vlivu skutečných vládců.

Od nynějška mě můžete zkontaktovat přes web <http://www.17-s.info>, kde také naleznete

další podrobnější informace.

Spojení dvou tradic aktivismu

Přestože inovátorská, nepřichází tato Ericova akce jako blesk z čistého nebe. Aktivisté různých odstínů tradičně pro obecné blaho riskovali konflikt se zákonem: buď akcemi namířenými proti bankám k financování boje, nebo akty veřejné občanské neposlušnosti za změnu. Na poli „okrádání“ bank nalezneme předchůdce už na počátku 20. století v zemích jako Francie nebo Itálie, ale i ve Španělsku, jako například spektakulární vyloupení Španělské banky v Gijonu skupinou **Los Solidarios** z roku 1923.

Podobné skutky vykonaly i mytické postavy našich dějin jako **Buonaventura Durruti**, **Francesc „El Quico“ Sabaté** nebo **Salvador Puig Antich**, vždy nebezpečné, protože ohrožující životy jejich i pracovníků poboček. Pro lidi bezpečnější, ale podstatně složitější metodou bylo padělání bankovek nebo šeků. **Lucio Urtubia** se takto proslavil po celém světě svým bojem proti Citibank. Je dosud naživu a nedávno vystoupil v Katalánsku, aby uvedl dokument **Lucio, el anarquista irreductible**.

S občanskou neposlušností začal v 19. století Henry Thoreau a velice ji proslavili lidé jako Gándhí a Martin Luther King. Ve Španělsku se pacifistická neposlušnost stala schůdnou možností teprve po Francově smrti – když se totiž může stát dopouštět násilí zcela bez následků, nenásilné akty neposlušnosti nepřipadají do úvahy. Od 70. let dodnes vycházejí mnohá z neúspěšnějších a neuznávanějších sociálních hnutí – jako odpírači vojenské služby nebo squatteři – z této metody.

Jeden z problémů snoubení obou cest spočívá v odlišných startovních bodech metod. V prvním případě je třeba pracovat v ilegalitě, v druhém pak vychází síla sociální akce z její společenské podpory a vnímání legitimacy. Akce, o níž mluvíme, je dokáže spojit, skládá se totiž ze dvou částí: přímé akce (provedené v utajení, což umožňuje její úspěch) a občanské neposlušnosti (ta začíná dnes, autorovým doznáním a obranou, v níž vážně zpochybňuje morální legitimitu bank).

Zda tento čin zůstane osamocenou vlaštvou, nebo se stane zárodkem nové akční strategie, veřejné či utajené, ukáže teprve čas. Svě k tomu budeme moci říct my všichni, kteří chceme změnit stav věcí.

Článek *I have ‘robbed’ 492000 euros whom most rob us in order to denounce them and build some alternatives society* na stránkách Enrica Durana v únoru 2013. Původně vyšel v publikaci *Crisi*, Cooperativa Integral Catalana, 2008.